

Hành Trình SỐNG

TTThu

Cuộc sống là một hành trình vừa động vừa tĩnh, mang nhiều sắc màu, nhiều tiết tấu. Bắt đầu cuộc đời từ khi hình thành sự sống trong lòng Mẹ, và ngày Mẹ khai hoa nở nhụy là lúc Mẹ sinh ra ta, Mẹ vui vì bắt đầu mùa Xuân của con, nhưng có khi Mẹ cũng quan ngại hoặc lo buồn vì những mùa khác của con... Vâng, hành trình cuộc sống không hề đơn giản!

Đức Khổng Tử xác định: “Đời người cần có 5 đức: Ôn, Lương, Cần, Kiệm, Chính”.

Sống là đấu tranh, là vươn lên không ngừng, dù sống ở cương vị nào cũng vậy. Mỗi người là một cá thể riêng biệt nhưng vẫn hài hòa trong một tổng thể.

ÔN – “Ôn” là ấm, nghĩa là ôn hòa chứ không cực đoan. Không ôn hòa, người ta sẽ thiên lệch, buông thả hoặc cuồng nhiệt. Người Việt có câu: “Khôn cho người ta rái, dại cho người ta thương, dở dở ương ương chỉ tổ cho người ta ghét”. Ôn ở đây là một động thái dứt khoát và nghiêm túc, không khô khan, không nửa vời, không tiêu cực, nếu là người có tôn giáo thì không cuồng tín.

LƯƠNG – “Lương” là tốt lành, chân thật. Con người vốn dĩ có xu hướng vị kỷ, do vậy mà luôn phải nỗ lực sống tốt hơn. Leo dốc thì rất khó, thả dốc thì rất dễ. Sống tốt không chỉ là tránh điều ác (tiêu cực) mà còn phải hăng say làm điều thiện (tích cực).

CẦN – “Cần” là siêng năng, chịu khó. Tinh thần thì linh hoạt nhưng thân xác luôn nặng nề. Có những điều mình muốn thì mình không làm, mà điều mình không muốn thì mình lại làm. Con người là vậy, rất yếu đuối, mâu thuẫn với cả chính mình.

KIỆM – “Kiệm” là tiết kiệm, không hoang phí. Kiệm ở đây không giới hạn theo nghĩa vật chất mà còn bao hàm các nghĩa khác, nghĩa là không hoang phí thời gian cho các hoạt động vô bổ, không hoang phí ánh mắt, không hoang phí lời nói, không hoang phí thái độ, không hoang phí tình cảm,... Cuộc sống luôn phải chừng mực. St. Francois de Sale so sánh: “Ít nói không là nói ít, mà là không nói những điều vô ích”.

CHÍNH – “Chính” là ngay thẳng, đứng đắn. Người ta chân chính nhờ khiêm nhường và tuân phục. Người ít nói hoặc ít cười chưa hẳn là người nghiêm trang và đứng đắn. Không thành kiến với người khác cũng là động thái ngay thẳng, sống nghiêm túc. Phải có tình yêu thương thực sự mới khả dĩ “vui với người vui, buồn với người buồn”.

Đời người như viên đá cuội lăn mòn trên những con dốc đời, rồi một ngày nằm chết lẻ loi bên vệ đường mà vẫn trần trụi không nguôi, vì bao mơ ước chưa trọn vẹn! Khi tư tưởng

chín muồi thì thân xác bắt đầu rã rời... Đó là một nghịch lý, nhưng là nghịch-lý-thuận. Cũng có thể đó là sự nghiệt ngã của cuộc đời. Cũng là con người, nhưng có người sung sướng từ trong trứng nước, có người lại đau khổ và thiếu thốn suốt cuộc đời, không chút thanh thản.

Làm sao hiểu được triết lý cuộc sống? Nhà soạn nhạc thiên tài Beethoven nói: "Cảm ơn Tạo Hóa, tôi viết được nhạc, còn ngoài ra tôi chẳng làm được gì". Đại văn hào Shakespeare nói: "Có người sinh ra được sự nổi tiếng rơi vào mình, có người tìm mãi cũng thấy, nhưng có người tìm cả đời cũng không thấy".

Thật bí ẩn, con người không thể hiểu thấu! Hát Xẩm (Việt Nam) có câu: "*Một đời đánh phấn đeo hoa, một đời khổ ải cũng qua một đời*". Vậy đó!

Thánh Catarina khuyên: "*Cuộc đời là chiếc cầu, hãy đi qua chứ đừng dừng lại trên đó*". Giá trị cuộc đời không được đo bằng "chiều dài" mà đo bằng "chiều sâu". Và nhà toán học Pythagore (Pythagóras ho Sámios) đã cảnh báo: "*Đừng thấy bóng mình to mà tưởng mình vĩ đại*".